

**Program Aktywności Lokalnej
w Gminie Zebrzydowice na lata 2012-2013**

Rozdział I

Informacje ogólne

1. Program Aktywności Lokalnej zwany dalej PAL stanowi jedno z narzędzi realizacji projektu systemowego „Pomagając innym pomagamy sobie” realizowanego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.
2. PAL służy realizacji działań na rzecz aktywizacji społecznej i rozwiązywania problemów społeczności lokalnej oraz w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokojenia potrzeb członków społeczności lokalnej.
3. PAL skierowany jest do osób w ramach konkretnego środowiska lub członków danej społeczności. Oznacza to, że w ramach programu można prowadzić działania aktywizacyjne adresowane do osób mieszkających na pewnej przestrzeni, obejmującej obszar gminy, dzielnicy, osiedla, sołectwa, wsi. Może to być środowisko grupy zawodowej lub społecznej (np. niepełnosprawnych, osób wychodzących z placówek opiekuńczo-wychowawczych), mieszkańców bloku czy nawet rodzin mieszkających w okolicy.

Rozdział II

Diagnoza uzasadniająca wybór środowiska zagrożonego wykluczeniem społecznym

Gmina Zebrzydowice składa się z 5 sołectw: Kaczyc, Kończyc Małych, Markłowic Górnych, Zebrzydowic Dolnych i Górnych. Całkowita jej powierzchnia wynosi 41,68 ha, co stanowi 5,7% powierzchni powiatu cieszyńskiego.

Liczba mieszkańców na dzień 31.12.2011r. Wynosi 12814 osób, w tym 6252 mężczyzn i 6562 kobiet. Spośród nich aż 495 osób korzysta ze świadczeń pomocy (wg MPiPS za rok 2011). Wśród klientów tut. GOPS aż 31% ogółu korzystających to osoby dotknięte ubóstwem, 28% to osoby bezrobotne, 23% ogółu korzystających to osoby niepełnosprawne, 21% ogółu to osoby z problemem bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - w grupie tej aż 59% to osoby samotnie wychowujące dzieci. Powyższe dane statystyczne wskazują jednoznacznie, iż głównymi problemami, z którymi nieustannie boryka się tut. OPS są: ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność oraz bezradność, głównie z powodu samotnego rodzicielstwa. Największym problemem jest bezrobocie (często idące w parze z niepełnosprawnością lub/i ubóstwem) - jest to zatem grupa wymagająca największego wsparcia. W drugiej kolejności objęcia wsparciem wymagają osoby dotknięte bezradnością, głównie samotne matki. Celem zwiększenia poziomu integracji lokalnej społeczności, postanowiono objąć działaniami w ramach PAL mieszkańców całej Gminy Zebrzydowice

Rozdział III

Cele Programu Aktywności Lokalnej

Cel główny:

Wzrost aktywności społeczno – zawodowej mieszkańców Gminy Zebrzydowice zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez rozwijanie i udoskonalanie aktywnych form integracji społecznej.

Cele szczegółowe:

1. Zwiększenie umiejętności i kompetencji społeczno – zawodowych.
2. Podniesienie kwalifikacji zawodowych.
3. Zwiększenie umiejętności kształtowania własnego wizerunku oraz poczucia własnej wartości.
4. Podniesienie samooceny u kobiet samotnie wychowujących dzieci.
5. Podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności w sprawach opiekuńczo– wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego.
6. Zwiększenie świadomości, co do posiadanych zasobów i potrzeb całej społeczności lokalnej.
7. Wzrost poziomu integracji ze społecznością lokalną.
8. Wzrost częstotliwości obcowania z szeroko rozumianą sztuką.
9. Wzrost dostępu do informacji na temat bezpłatnej oferty kulturalnej, sportowej, edukacyjnej na terenie Gminy Zebrzydowice oraz w jej okolicy.

Rozdział IV

Adresaci Programu Aktywności Lokalnej

W oparciu o przeprowadzoną w rozdziale II analizę sytuacji osób dotkniętych zdiagnozowanymi problemem zdecydowano objąć wsparciem 10 kobiet w ramach PAL. Są to kobiety zagrożone wykluczeniem społecznym, korzystające ze świadczeń pomocy społecznej, zamieszkałe na terenie Gminy Zebrzydowice, w wieku aktywności zawodowej. Zdecydowano się na skierowanie wsparcia do kobiet (w tym samotnych matek), ponieważ w opinii pracowników socjalnych tutaj GOPS jest to grupa wymagająca dużego wsparcia. Przewiduje się również udział osób z otoczenia grupy docelowej.

Rozdział V

Metody realizacji PAL wraz z opisem planowanych działań

1. **Aktywna integracja.** Dla uczestniczek projektu przewidziano następujące instrumenty aktywnej integracji:
 - 1) **kursy zawodowe.** Skierowanie na kursy zawodowe o określonym rodzaju będzie poprzedzone analizą lokalnego rynku pracy oraz rozeznaniem indywidualnych predyspozycji uczestniczek. Ukończenie kursów zawodowych przyczyni się do

podniesienia kwalifikacji zawodowych, co zwiększy szanse na znalezienie pracy. Uczestniczki będą mogli skorzystać również z kursu prawa jazdy kat. B, gdyż na dzisiejszym rynku pracy samochód jest najczęściej wykorzystywanym środkiem lokomocji, a zatem posiadanie prawa jazdy jest warunkiem niemalże koniecznym dla osób chcących podjąć pracę;

- 2) **trening kompetencji i umiejętności społecznych.** Szkolenie skierowane jest do tych uczestniczek projektu, u których zdiagnozowano największy problem bezradności w prowadzeniu gospodarstwa domowego i sprawach opiekuńczo-wychowawczych i będzie obejmowało tematykę z zakresu: gospodarowanie budżetem domowym, mediami, dbania o zdrowie, higienę czy prawidłową dietę, organizacji czasu wolnego, rozwiązywanie konfliktów związanych z życiem rodzinnym oraz radzenie sobie z problemami opiekuńczo-wychowawczymi z dziećmi i młodzieżą;
- 3) **grupa samopomocowa dla samotnych matek.** Samotne macierzyństwo związane jest z wieloma różnymi trudnościami materialnymi, zawodowymi, jak i emocjonalnymi. Samotne matki potrzebują wsparcia, które mogą otrzymać spotykając się z innymi kobietami będącymi w podobnej sytuacji życiowej;
- 4) **animacja lokalna.** W ramach tego działania zostanie zatrudniony animator lokalny (umowa zlecenie), który będzie odpowiedzialny za opracowanie lokalnej mapy zasobów i potrzeb, pobudzanie społeczności lokalnej do podejmowania działań na rzecz rozwiązywania wspólnych problemów, podniesienie poziomu jej integracji. W tym celu będzie współpracował z instytucjami lokalnymi, prowadził warsztaty artystyczno-integracyjne. Animator lokalny zatrudniony w ramach tego zadania będzie realizował całość działań o charakterze środowiskowym skierowanych osób objętych PAL oraz osób z ich otoczenia;

2. **Praca socjalna.** Pracę socjalną na rzecz projektu będą realizować pracownicy socjalni zatrudnieni w tut. GOPS, świadczący pracę socjalną na terenie sołectw. Zadania: wydanie opinii o potencjalnej uczestniczce projektu na etapie rekrutacji, zawarcie i nadzór nad realizacją kontraktów socjalnych i porozumień PAL, monitoring środowiska, praca socjalna w terenie, motywowanie uczestniczek do aktywnego uczestnictwa w realizowanych formach wsparcia w ramach PAL.

3. **Zasiłki i pomoc w naturze.** Uczestniczki projektu przez cały okres aktywnego uczestnictwa w projekcie będą otrzymywać wsparcie finansowe w formie zasiłków celowych na pokrycie kosztów uczestnictwa (w razie potrzeby pokrycie kosztów związanych z opieką nad osobami zależnymi w trakcie aktywnego uczestnictwa w projekcie).

4. **Działania o charakterze środowiskowym.** Za realizację działań odpowiedzialny będzie zatrudniony na umowę zlecenie animator lokalny;

- 1) **opracowanie Lokalnej Mapy Zasobów i Potrzeb.** Celem rozeznania mocnych i słabych stron Gminy Zebrzydowice zostanie stworzona Lokalna Mapa Zasobów i Potrzeb z udziałem mieszkańców tutejszej gminy w formie spotkania, na którym zostaną zebrane propozycje działań,
- 2) **warsztaty integracyjno-artystyczne.** Celem warsztatów jest integracja uczestniczek projektu oraz osób z otoczenia oraz podniesienie samooceny poprzez praktyczną naukę rękodzieła.
- 3) **organizowanie spotkań, debat społecznych z udziałem mieszkańców Gminy Zebrzydowice.** Celem spotkań jest kształtowanie społeczeństwa obywatelskiego i poczucia sprawczości. W ramach projektu przewiduje się przeprowadzenie 4 debat społecznych o tematyce wynikającej ze zdiagnozowanych problemów w opracowanej Lokalną Mapę Zasobów i Potrzeb,
- 4) **wyjścia i spotkania integracyjne.** Organizowanie przez animatora lokalnego wyjść i spotkań integracyjnym o charakterze kulturalnym, turystycznym, edukacyjnym inicjowanych przez uczestników projektu. Celem spotkań jest integracja uczestniczek projektu oraz osób z otoczenia i szeroko rozumiany rozwój osobowości,
- 5) **jednodniowa wycieczka o charakterze turystyczno-integracyjnym.** Celem integracji uczestniczek projektu wraz z osobami z otoczenia będzie zorganizowana jednodniowa wycieczka. Miejsce docelowe wycieczki będzie dopasowane do preferencji uczestników/uczestniczek wycieczki.

Rozdział VI

Czas trwania PAL i harmonogram realizacji poszczególnych działań

Program będzie realizowany w okresie od sierpnia 2012r. do grudnia 2013r. na terenie Gminy Zebrzydowice.

Harmonogram realizacji poszczególnych działań wraz z podziałem odpowiedzialności za ich realizację.

Rok	2012												2013				Osoba odpowiedzialna	
														I	II	III		IV
Kwartał	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12						
Miesiąc	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12						
Zadanie 1 Aktywna integracja																		
Realizacja kursów zawodowych																		Koordynator projektu
Realizacja treningu kompetencji i umiejętności																		Koordynator projektu
Realizacja grupy samopomocowej dla samotnych matek																		Koordynator projektu
Animacja lokalna																		Animator lokalny
Zadanie 2 Praca socjalna																		
Rekrutacja uczestniczek projektu																		Pracownicy socjalni
Zawarcie i realizacja porozumień PAL																		Pracownicy socjalni
Zadanie 3 Zasiłki i pomoc w naturze																		
Wyplata zasiłków pieniężnych na pokrycie kosztów uczestnictwa w projekcie																		Pracownicy socjalni
Zadanie 4 Działania o charakterze środowiskowym																		
Opracowanie Lokalnej Mapy Zasobów i Potrzeb																		Animator lokalny
Warsztaty integracyjno-artystyczne																		Animator lokalny
Organizowanie spotkań, debat społecznych z udziałem mieszkańców Gminy Zebrzydowice																		Animator lokalny
Wyjścia i spotkania integracyjne																		Animator lokalny
Jednodniowa wycieczka o charakterze turystyczno-integracyjnym																		Animator lokalny
Zarządzanie projektem																		
Realizacja projektu (podział, koordynacja działań, monitorowanie działań)																		Koordynator projektu
Rozliczenie finansowe i sprawozdania z realizacji projektu																		Koordynator projektu
Realizacja akcji promocyjno-informacyjnej																		Koordynator projektu

Rozdział VII

Sposób finansowania realizacji PAL

Program Aktywności Lokalnej będzie realizowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zebrzydowicach w ramach projektu systemowego „Pomagając innym pomagamy sobie” w latach 2012-2013 (Podziałania 7.1.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej). Projekt jest współfinansowany jest przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

Wartość całego projektu wynosi: 330 555,07zł, w tym wkład własny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej wynosi: 42 972,16zł (co stanowi 13% budżetu projektu).

	2012	2013	Ogółem	Źródło finansowania
Koszty ogółem	149 203,05	181 352,02	330 555,07	UE+środki własne
Aktywna integracja (w tym):	80 000,00	80 000,00	160 000,00	UE
Realizacja porozumień PAL	20 000,00	20 000,00	40 000,00	
Realizacja kontraktów socjalnych	60 000,00	60 000,00	120 000,00	
Praca socjalna	10 285,65	13 714,20	23 999,85	UE
Zasiłki i pomoc w naturze	18 000,00	24 000,00	42 000	Środki własne
Działania o charakterze środowiskowym	6 200,00	21 799,96	27 999,96	UE
Zarządzanie projektem	22 397,88	26 863,84	49 261,72	UE
Koszty pośrednie (9%)	12 319,52	14 974,02	27 293,54	UE+środki własne

Rozdział VIII

Przewidywane rezultaty PAL

1. Działania realizowane w ramach PAL mają przyczynić się do osiągnięcia założonych celów szczegółowych projektu „Pomagając innym pomagamy sobie”:
 - 1) podwyższenie kwalifikacji zawodowych uczestników/czek projektu z terenu Gminy Zebrzydowice do 31.12.2013r. poprzez udział w wybranych kursach zawodowych;
 - 2) wzrost zaradności kobiet – uczestniczek projektu z terenu Gminy Zebrzydowice do 31.12.2013r. w prowadzeniu gospodarstwa domowego i w sprawach opiekuńczo-

wychowawczych poprzez uczestnictwo w treningu kompetencji i umiejętności społecznych;

- 3) podniesienie samooceny i wzrost poczucia wsparcia psychicznego u samotnych matek – uczestniczek projektu z terenu Gminy Zebrzydowice do 31.12.2013r. poprzez uczestnictwo w grupie samopomocowej dla samotnych matek;
- 4) podniesienie poziomu integracji społeczności lokalnej Gminy Zebrzydowice do 31.12.2013r. poprzez udział w warsztatach integracyjno-artystycznych czy wyjściach i spotkaniach integracyjnych;
- 5) zwiększanie dostępu uczestników/czek projektu z terenu Gminy Zebrzydowice do korzystania z bezpłatnych porad specjalistycznych do 31.12.2013r. poprzez skorzystanie z Punktu Informacji Obywatelskiej.

2. Dodatkowe efekty przewidziane w trakcie realizacji PAL:

- 1) powrót do życia społecznego oraz na rynek pracy;
- 2) wzrost aktywności społecznej i zawodowej, wzrost wiary we własne możliwości oraz wzrost pewności siebie;
- 3) wzrost poczucia wsparcia psychicznego;
- 4) zwiększenie poziomu ogólnej zaradności życiowej, poprawa relacji z dziećmi i zwiększenie umiejętności wychowawczych;
- 5) wzrost zaangażowania na rzecz rozwiązywania wspólnych problemów mieszkańców Gminy Zebrzydowice;
- 6) wzrost zaangażowania na rzecz rozwiązywania wspólnych problemów, wzajemna samopomoc;
- 7) podniesienie aktywności społecznej, kulturalnej, sportowej;
- 8) rozwój zainteresowań i zdolności twórczych, nabycie umiejętności posługiwania się różnego rodzaju technikami plastycznymi.